

ፅንሰታ ለማርያም 2015 ዓ.ም.

ንባባት: ኤፌ 1:3-12፥ ዘፍጥ 3:9-15፥ ግ.ሐ. 1:12-15፥ ሉቃ 1:26-38



ሰብከት: መስሠረታቲሃ ውስተ አድባር ቅዱሳን፥ ያበድሮን እግዚአብሔር ለአናቅጸ ጽዮን፥ እምኲሉ ተዓይኒሁ ለያዕቆብ። መዝ 87:1-2

አብ ዋዜማ ናይ ጽንሰታ ለማርያም ለልዩ በእደዮ ለሐኩዋ ለድንግል እንተ እምኔሃ ተስባእኩ ይቤ እግዚአብሔር መንበሩ ዘኪሩቤል ዘኢዮር ማኅድሩ ዘኢይትነገር ቃል ኅደረ ላዕሌሃ። መንበሩ አብ ኪሩቤል ማኅደሩ አብ ኢዮር ዝኾነ እግዚአብሔር ባዕለይ ብኢደይ ንድንግል ፈጠርክዋ፤ ክንገር ዘይክአል ቃል አብአ ሓደረ፤ እናበለ ሕርየት ማርያም ካብ መጀመርያ ብእግዚአብሔር ከም ዝኾነንን ኩሉ ናታ ዘበለ ምስቲ ዝወለደቶ ክርስቶስ ተተሓሒዙ ከምዝኾይድ ይነግረና። ኩሉ እምነትና አብ ማርያም ካብ ክርስቶስ ፈሊና ክንርእዮ አይክአልን እዩ። ኩሉ ናታ ዘበለ ምስ ወዳ ዝተተሓሓዘ እዩ።

አብ እምነትና አርባዕተ አዕማድ እምነት ብዛዕባ ማርያም አለዉና:

1. ማርያም አደ አምላኽ እያ። አብ ጉባኤ ኤፌሱስ ብ431 አበው ማርያም አደ አምላኽ ኢሎም ወሲኖም።
2. ማርያም ብዘይ ኃጢአት አዳም ተጸኒሳ። ፕዮስ ፱ ብ1854 ንኹሎም አቡናትን ጉባኤ ጳጳሳትን ሲኖዶሳትን ድሕሪ ምሕታት ድንግል ብሕልንአ ድንግል ብሥግኦ ኢሎም አዊጀም።
3. ማርያም ቅድምን ድሕርን ንክርስቶስ ምውላዳ ድንግል እያ።፭ይ ጉባኤ ኮንስታንቲኖፕል ብ553 አዊጁ።
4. ማርያም ብሥግኦን ብነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ።ፕዮስ XII ብ1950 አዊጀም።

ብዓለ ጽንሰታ ለማርያም ብናይ ሃገርና ስርዓት አብ 13 ታሕሣሥን አብ 7 ነሓስን ይዝከር። ማርያም ኃጢአት አይለኸፋን ካልኦት ኩልና አብ ኃጢአት ተወሊድና። ናይ ማርያም ብዘይ ኃጢአት ምጽናሳ ከም ዓምዲ እምነት አብ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን ታሕሣሥ 8 1854 ብፕዮስ 9ይ አብ ሮማ ብዕሊ እምነት ቤተክርስቲያን ምጃኑ ተአዊጁ። “ካብ ፈለማ እዋን ጽንሰታ ጀሚራ ፍሉይ ብዝኾነ ጸጋን ናይ ከሃሌኩሉ አምላኽ ጉንዖን ብናይ ኢየሱስ ክርስቶስ መድኅን ዓሌት ሰብ ትሩፋትን ብፅዕት ድንግል ማርያም ካብ ዝኾነ ርስሓት ኃጢአት ናጻ ኮይና ተዓቂባ እያ” ፕዮስ ፱ይ Ineffabilis Deus (1854). እዚ ዓምዲ እምነት ዝእውጀ ማርያም ብጸጋ አምላኽ ካብቲ መጀመርያ ካልኢት ጽንሰታ ካብ ኩሉ ኃጢአት አዳም ነጻ ኮይና ከም ዝተወልደት ይነግረና። ማርያም ከም ኩሉ ሰብ ብሥጋዊ ርክብ አቦአን አዲአን (ሃናን እያቄምን) እያ ተወሊዳ። እንተ ኾነ እግዚአብሔር ብፍሉይ ክእለቱ ካብ ኩሉ ኃጢአት ነጻ ገርዋ። (ሓ/ት/ክ/ 491)። ካልኦት ኩልና አብታ ዝተጸነስናላ ደቓቓ ብኃጢአት አቦና አዳምን ሔዋንን ንልከፍ። እዚ ኃጢአት ብጥምቀት ነጥፍኦ። ማርያም ግን ካብ መጀመርያ ተፈጥሮኦ ብዘይ ዝኾነ ሰብአዊ ድኽመት ኃጢአት እያ መጸኢኦ። አብዚ ዓለም ከምቲ አዳምን ሔዋንን ቅድሚ ኣብ ኃጢአት ምውዳቕም ዝነበርዎ ሕይወት እያ ተፈጠራ። እዚ ኹሉ አምላኽ ዝገበረላ ዓስቢ ናይ ዝኾነ ዝገበረቶ ሰናይ ግብሪ አይኮነን። ወይ እውን ባዕላ ብዝገበረቶ ዝረኸቡቶ አይኮነን እዚ ኹሉ ብመንጽር እቲ አደ አምላኽ ክትከውን ተራእዩ

አምላክ ዝገበረላ እዩ። እምብኣር እዚ ጽንሰታ ለማርያም እንብሎ ዘሎና ማርያም መን ምዃና ይገልጻልና። ከምኡ እግዚአብሔር መን ምዃኑን ንሕና ኣብቲ መወዳእታ ዘይብሉ ፍቕሩ እንታይ ክንከውን ከምእንክእል ክነግረና ይክእል።

ኣብዚ ምስ ካልኣት ምስራቓውያን ኣብያተ ክርስቲያናት ንፈላለ ማለት ምስራቓውያን ማርያም ኣብ ማሕፀን ኣዲኦ ክትጽነስ እንከላ ምስ ኃጢአት እያ ተጸኒሳ ድሕሪ ምጽናሳ ግን ብጸጋ አምላክ ድሒና ይብሉ። ንሕና ካብኣኩዎያን ማርያም ኣደ ክርስቶስ ስለ ዝኾነት ዝኾነ ኃጢአት ክትንክፋ ኣይክእልን እዩ ምክንያቱ ብመንጽር ክርስቶስ ተራእዩ። ከምኡ እቲ መልእክ ከበስራ እንከሎ “ጸጋ ዝመልእኪ፥ እግዚአብሔር ምሳኺ እዩ” ክብላ እንከሎ ነቲ ኣብኣ ዘሎ ጸጋ አምላክ እዩ ዝሕብር ስለዚ ማርያም ካብ መጀመርያ ብዘይ ኃጢአት ተፀኒሳ ንብል።

ማርያም ነቲ ኩሉ ካብኣ ዝድለ ክትፍጽም ምልእተ ጸጋ ክትከውን ግድን እዩ ነሩ ምክንያቱ ኣብ ከርሳ ዝሓድር ካልኣይ ኣካል ቅድስት ስላሴ ስለ ዝኾነ ማሳደር አምላክ ክትከውን ካብ ኩሉ ኃጢአት ነጻ ክትከውን ኣልኣ።

ኣብ ወንጌል ሉቃስ “ምልእተ ጸጋ እግዚአብሔር ምሳኺ እዩ” ክብላ መልእክ ንሰምዕ። ኩሉ እምነትናን ኣኻብሮናን ኣብዚ እዩ ዝምስረት። እዚ ብስራት ገብርኤል መልእክ ብዛዕባ ማርያምን ብዛዕባ እትጸወቶ ተራ ኣብ መደብ ድሕነትን እዩ ዝነግረና። እግዚአብሔር ምሳኺ እዩ ክብላ እንከሎ ሕይወት ማርያም አምላክ ምስኣ ዘይነበረሉ እዋን የለን። ኩሉ ጊዜ ጸግኡ ምስ ዓደላ ንሳ ከኣ ነቲ ዝዓደላ ጸጋ ትቕበል። ማርያም ቀዳመይቲ ካብ ኩሎም ቅዱሳንን ኣደ ቤተ ክርስቲያንን እያ። ሓዲስ ትምህርቲ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ነዚ ክገልጻልና እንከሎ “ማርያም ካብ ፈለግ እዋን ጽንሰታ ኣትሒዛ ዝተሸለመቶ ነፀብራቕ ፍሉይ ቅድስና ብምልኡ ካብ ክርስቶስ ዚመጽእ እዩ። ንሳ ብዝለዓለ ኣገባብ ብናይ ወዳ ትሩፋት ዝደገነት እያ። እግዚአብሔር ኣቦ ድማ ካብ ካልእ ፍጡር ሰብ ኣዝዩ ብዝበለጸ ብክርስቶስ ኣብ ሰማያት ባረኻ ኣብ ቅድሚኡ ብፍቕሪ ቅድስትን መንቅብ ዘይብላን ምእንቲ ክትከውን ብክርስቶስ ቅድሚ ዓለም ምፍጥሩ ንኣኣ ሓርይዋ” (ሓ/ት/ክ/ 492) ይብል።

ሎሚ እምብኣር ፍሉይ እንታይነት ማርያም ዘኪርና ኣሎና ብዘይ ናይ ኣቦና ኣዳም ኃጢአት ተጸኒሳ ዝብል። እዚ ዓምዲ እምነት ክንርድኦ ከቢድ እዩ ኩልና እንሰማማዑ ማርያም ኣብ ጉዳይ ድሕነትና ምስ አምላክ ተሓባቢራ እያ። “ከምዝበልካኒ ይኹን” ክትብል እንከላ እሽታኣ ገሊጻ እያ። ቅዱስ ጳውሎስ ነዚ ክብርሃልና ኢሉ “ጊዜኡ ምስ በጽሖ አምላክ ነቶም ኣብ ትሕቲ ስልጣን ሕጊ ዝነበሩ ምእንቲ ከድኅን ንሕና እውን ናይ ውሉድነት ሥልጣን ምእንቲ ክንረክብ ነቲ ካብ ሰበይቲ ዝተወልደ ኣብ ትሕቲ ሕጊውን ዝኃደረ ወዱ ለኣኹ” (ገላ 4:4-5) ይብል። ምሉእ ድላይ ብምግላጻን ነቲ አምላክ ዝሓተታ ክትእዘዝ ፍቓደኛ ምዃን ምስ ገለጸት ነቲ ኣዳምን ሔዋንን ብዘይ ምእዛዞም ዝፈጸምዎ ኣፍሪሳቶ። ንሳ ኣብ ሕይወታ እንታይ ከምዘድላያ ኣይ ኮነትን ሓቲታ ነቲ አምላክ ዝመደበላ እያ ተቐቢላ። እዚ ናይ ማርያም እሽታ ንድለት አምላክ ንኹልና ክንርድኦ ከቢድ እዩ ኣብ ዝተፈላለየ እዋን አምላክ ድላይ ክንገብር እሽታና ይሓትት እዩ እንህቦ መልሲ ግን ንድላይ አምላክ ዝነጽግ ይኸውን። ፍቃድካ ይኹን ብቻል ክንብሎ ቀሊል እዩ ክንገብር ክንፍጽሞ ግን ከቢድ እዩ።

ቅ. ዮውሓንስ ጳውሎስ ዳግማዊ ብ8 ታሕሣሥ 2003 ኣብዚ ብዓል ከምዚ እናበሉ ጸልዮም፥ “ኣንግስተ ሰላም ለምንልና. . . ንናይ ጓህን ስክፍታን ጸልማት ናይ ጽልእን ሕነ ምፍዳይን መንፈስ ቀይርልና። ኣእምሮና ልባትናን ንእምነትን ንሕድገትን ክፈትልና”። ንሕና ኣብ ሕይወትና ነዘን ቃላት እናደገምና እንተ ነበርና ምሉኣት ጸጋ አምላክ ክንከውን ንክእል ኢና።

አምላክ ካባና ዝደልዮ ነገር ኣልኣዶ? እወ ይደሊ ክንእዘዘ ክንሰምዖ ድላይ ክንፍጽም ይደሊ። ንሱ ጎደሎ ኮይኑ ዘይኮነ ንኣና ኣብቲ መደቡ ከሳትፈና ይደሊ እዩ እዚ ካብ ማርያም ንምሃሮ። ማርያም ምስተ ሓተት “ሕራይ” ኢላ ተቐቢላ። እቲ ሕራይ ዝበለቶ ቀሊል ኣይነበረን እንተ ኾነ ንአምላክ ሒዛ ሕራይ ኢላ። ኣብ ሕይወትና አምላክ ሕራይ ክንብሎ ይደሊ እዩ። ብፍላይ ብስንኪ ድኻመትና ወይ ናይ ከማና ዝበሉ ሰባት ድኻመት ንድላይ አምላክ ከይንሓድግ ናይ ሎሚ ብዓል የዘኻክረና።

ማርያም ሓንሳእ ጸጋ ምስ ተቐበለት ብዘይ ፈተናን ጸገምን ትነብር ነራ ማለት አይኮነን እኳድአ ዝኸበደ ፈተናን ጸበባ ተሕልፍ ነራ ብፍላይ ንወዳ ከዋርድዎ ክጸርፍዎ ኣብ መወዳእታ ኸአ ንሞት ፈሪዶም ክሰቕልዎ ክትርኢ እንከላ ክትቅበሎ ቀሊል አይነበረን። ንኹሉ ፈተናን ጸበባን እትኸእሎ ዝነበረት ኩኖ ጸበባ ዘሎ ራህዋ ኩኖ ፈተና ዘሎ ዓወት ርእያ ትኸእል ስለዝነበረት እዩ። ኣብ ቅድሚ ማርያም ቆምና ኣብ ኩሉ ጉዕዞ ሕይወትና ንፈተናን ጸበባን ክንሓልፎ ክትሕግዘና ሎሚ ንለምና።

እዚ ብዓል ብፍሉይ ነተን ምሉእ ሕይወተን ብመብጻዓ ዘወፈያ/ዩ ዝያዳ ትርጉም አልአ። ማርያም ኣብነት ናይ እቶም ኩሎም ብንጽሕና ዝነብሩ እያ። ኣብ እምነትና ማርያም ምሉእ ሕይወታ ኃጢአት ዝብልዎ አይተንከፋን በዚ ንኹልና ብንጽሕና ክነብር ክንቃልስ ከምዘሎና ኣብ ሕይወታ ንርእዮ።

ኣብ ጽንሰታ ለማርያም ምእማን ማለት ኣብቲ ንኹሉ ዝሓሊ አምላኽ ምእማን እዩ። አምላኽ ንነፍሲ ወከፍና አቀዲሙ ንፍሉይ ዓላማን ተልእኮን ከምዝፈጥረና ንርኢ። አምላኽ ቅድሚ ምፍጣርና አቐዲሙ ንኹሉ ዘድልየና ባህርያውን መልዕልተ ባህርያውን ጸጋታት ነቲ ንሱ ዝደልዮ ክንገብር የሰናድወልና። አምላኽ ቅድሚ ኣብ ከርሲ አደና ምጽናስና እንታይ ከምዝገብረና አቐዲሙ ይፈልጥ እዩ። ኣብ ኤርምያስ “ኣብ ከርሚ አዴኻ ኸይሓነጽኩኻ ኃሬኹኻ ከይተወለድካ ኸአ ቐደስኩኻ ነሕዛብ ነብይ ኸትከውን ድማ መደብኩኽ በለኒ” (ኤር 1:5) ዝብል ነንብብ። እግዚኣብሔር ክፈጥረና እንከሎ ኣብዚ ዓለም አምጺኡ ዝሓድገና ባዕልና ክንምሓደር አይኮነን ዝሓድገና። ፍቕሪ አምላኽ ኩሉ ጊዜ ምሳና አሎ።

በዚ ብሩኽ ዕለት ብዓለ ጽንሰታ ለማርያም ክንዝክር እንከሎና ናይ ባዕልና ጽንሰት ዘኪርና ፍቕርን ምሕረትን አምላኽ ካብታ ዝተጸነስናላ ክሳብ እዛ ስዓት ዘይተፈልየና ነምስግና። ቅዱስ ጳውሎስ “ካብ ካልኣት ብሉጽ ዝገበረካ መንእዩ ዘይተቐበልካዮኽ እንታይ አሎካ፣ ዝተቐበልካ ካብ ኮንካኽ ስለምንታይ ከምዘይተቐበልካ ትሕበን” (1ቆሮ 4:7) እናበለ ኩሉ ዘሎና ህያብ አምላኽ ምጅኑ አለሊና ከምቲ አምላኽ ዝደልዮ ክነብር ይነግረና። ኹሉ ዘሎና ዝተወሃብናዮ እዩ፣ ኩሉ አባና ዝርከብ ጽቡቕ ውህበት ጸጋ አምላኽ እዩ። ኩልና ደቂ አምላኽ ጸጋ ዝተዓደልና ወረስቲ ጸጋ አምላኽ ኢና። ማርያም ካብኩልና ዝበለጸት እያ፣ ናይ ኩልና ደቂ አምላኽ አደና እያ፣ ንሳ ብምልኣት ጸጋ ረኺባ ብምልኡ እተስተማቕር እያ።

ሎሚ ነፍስወከፍና ኣብ አምላኽ ክንምለስ ልብና ንኸፈተሉ። ደቂ ማርያም ዘብለና ደቂ አምላኽ ክንከውን ከሎና ጥራሕ እዩ። ማርያም ጠበቓና ገርና ንክአልኩሉ አምላኽ ሰላም ፍቕሪ ምሕረት አውርደልና ንበሎ።

አማርያም አደና ብዘይ ኃጢአት አዳም ዝተጸነስኪ ንኃጢአት ንክፍአት ንቂምታ ንኹሉ ንአምላኽን ሓውናን/ሓፍትናን ዘጉሂ ነገራት ከይንገብር ካብ ወድኺ ለምንልና። ንስኺ ጠበቓና ንስኺ አደና ኢኺ እሞ በዚ ንኣኺ ኣብ እንዝክረሉ ዕለት ምልኣት ጸጋ ተዓዲልና ክንውዕል ንልምነኪ አሎና።

ብሩኽ ብዓለ ፅንሰታ ለማርያም።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ።